Oikeustapauskokoelma

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
NICHOLAS EMILIOU
14 päivänä maaliskuuta 2024[1]

**Asia C-585/22**

**X BV**
**vastaan**
**Staatssecretaris van Financiën**

(Ennakkoratkaisupyyntö – Hoge Raad der Nederlanden (ylin yleinen tuomioistuin, Alankomaat))

Ennakkoratkaisupyyntö – Sijoittautumisvapaus – SEUT 49 artikla – Yhteisövero – Konsernin sisäiset rajat ylittävä laina, joka on myönnetty ulkoista hankintaa varten – Tällaisen lainan korkoja ei ole mahdollista vähentää verotettavista voitoista – Täysin keinotekoinen järjestely – Käsite – Oikeasuhteisuus

## I Johdanto

1. Benjamin Franklinin kuuluisa ajatelma, jonka mukaan ”tässä maailmassa varmaa on vain kuolema ja verotus”, onnistuu vangitsemaan yleismaailmallisen totuuden. Usein vaikuttaa kuitenkin siltä, että ihmisellä on luonnostaan taipumus väistellä juuri näitä väistämättömiä asioita.

2. Nyt käsiteltävä ennakkoratkaisupyyntö on esitetty asiassa, jossa on kyse yhteisöveroa koskevan kansallisen lainsäädännön säännöksistä, joiden tarkoituksena on erityisesti torjua veronkiertokäytäntöjä. Tässä lainsäädännössä verovelvollisen siihen etuyhteydessä olevan yhteisön kanssa – omistusosuuden hankkimiseksi toisesta yhteisöstä tai sen laajentamiseksi – tekemän lainasopimuksen oletetaan tietyissä tilanteissa olevan keinotekoinen järjestely, jonka tarkoituksena on rapauttaa Alankomaiden veropohjaa. Näin ollen asianomainen henkilö ei voi vähentää lainan korkoja verotettavista voitoistaan, ellei se pysty kumoamaan tätä olettamaa.

3. Tässä Hoge Raad der Nederlandenin (ylin yleinen tuomioistuin, Alankomaat) esittämässä pyynnössä unionin tuomioistuinta pyydetään selventämään muun muassa SEUT 49 artiklassa taattua sijoittautumisvapautta koskevaa oikeuskäytäntöään ja etenkin sitä, onko kyseisen vapauden kanssa yhteensopivaa, että jäsenvaltion veroviranomaiset epäävät monikansalliseen konserniin kuuluvalta yhtiöltä oikeuden vähentää verotettavista voitoistaan korot, jotka se maksaa tällaisesta lainasta. Unionin tuomioistuinta pyydetään etenkin selventämään tuomiossa Lexel[2] esittämiään toteamuksia siitä, voidaanko tällaisia konsernin sisäisiä lainoja pitää tätä tarkoitusta varten täysin keinotekoisina järjestelyinä, vaikka niihin sovellettaisiin markkinaehtoja ja niistä perittäisiin tavanomaista markkinakorkoa.

[1] Alkuperäinen kieli: englanti.

[2] Tuomio 20.1.2021, Lexel (C-484/19, EU:C:2021:34; jäljempänä tuomio Lexel).

## II Asiaa koskevat oikeussäännöt

4. Vuoden 1969 yhteisöverolain (Wet op de vennootschapsbelasting 1969, jäljempänä yhteisöverolaki), sellaisena kuin se oli voimassa pääasian tosiseikkojen tapahtuma-aikaan, 10a §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Voittoa määritettäessä – –, korkoja – kulut ja valuuttakurssivoitot tai -tappiot mukaan lukien – ei voida vähentää, jos ne liittyvät lainoihin, jotka oikeudellisesti tai tosiasiallisesti voidaan maksaa suoraan tai välillisesti etuyhteydessä olevalle yhteisölle tai luonnolliselle henkilölle, siltä osin kuin laina liittyy suoraan tai välillisesti, oikeudellisesti tai tosiasiallisesti johonkin seuraavista oikeustoimista:

– –

c. verovelvollisen, verovelvolliseen etuyhteydessä olevan ja yhteisöverovelvollisen yhteisön tai verovelvolliseen etuyhteydessä olevan ja Alankomaissa asuvan luonnollisen henkilön tekemään omistusosuuden hankkimiseen tai laajentamiseen, joka kohdistuu sellaiseen yhteisöön, josta tämän myötä tulee verovelvolliseen etuyhteydessä oleva yhteisö

– –

3. Edellä olevaa 1 momenttia ei sovelleta, jos verovelvollinen pystyy osoittamaan, että

a. laina ja siihen liittyvä oikeustoimi perustuvat pääasiallisesti liiketaloudellisiin näkökohtiin tai

b. korosta kannetaan viime kädessä voitto- tai tuloveroa, joka on kohtuullinen Alankomaissa sovellettavien perusteiden mukaisesti, sellaisen henkilön osalta, jolle korko maksetaan oikeudellisesti tai tosiasiallisesti suoraan tai välillisesti – – Voitosta kannettu vero on kohtuullinen Alankomaissa sovellettavien perusteiden mukaisesti, jos vero on vähintään 10 prosenttia Alankomaissa sovellettavien perusteiden mukaisesti määritetystä veronalaisesta voitosta – –

4. Tässä pykälässä – – seuraavia pidetään verovelvolliseen etuyhteydessä olevana yhteisönä:

a. yhteisö, jossa verovelvollisella on vähintään kolmanneksen omistusosuus;

b. yhteisö, joka omistaa vähintään kolmanneksen verovelvollisesta;

c. yhteisö, josta kolmas osapuoli omistaa vähintään kolmanneksen, jos kyseinen kolmas osapuoli omistaa myös vähintään kolmanneksen verovelvollisesta.

– –”

## III Tosiseikat, kansallinen menettely ja ennakkoratkaisukysymykset

5. Yhtiö X (jäljempänä X tai valittaja) on Alankomaiden oikeuden mukaan perustettu holdingyhtiö. Se kuuluu monikansalliseen konserniin, johon kuuluvat muun muassa yhtiö A (jäljempänä A) ja yhtiö C (jäljempänä C).

6. A on konsernin Belgiaan sijoittautunut emoyhtiö. Se on valittajan ainoa osakas ja C:n enemmistöosakas.

7. C on myös Belgiaan sijoittautunut konsernin sisäinen pankki. Se tarjoaa konsernin sisäisiä palveluja, kuten rahoitusjärjestelyjä ja hallinnollisia palveluja. Vuosina 1999–2010 se toimi (verotuksessa) Belgian lain mukaisena ”koordinointikeskuksena”, mikä tarkoitti sitä, että se hyötyi edullisemmasta verojärjestelmästä, jossa sen verotettavat voitot määritettiin kiinteämääräisesti.

8. Vuonna 2000 X hankki Alankomaihin sijoittautuneen yhtiön F (jäljempänä F) osakkeita. Tämän hankinnan seurauksena F:stä tuli valittajaan etuyhteydessä oleva yhteisö.

9. X rahoitti tämän hankinnan C:ltä ottamillaan lainoilla. C myönsi nämä lainat omista varoistaan, jotka se oli saanut hieman aiemmin A:n tekemän pääomanlisäyksen myötä. Kyseisiin lainoihin sovellettiin korkoja, jotka määritettiin tavanomaisen markkinakoron mukaan.

10. X ja F muodostivat 1.1.2001 alkaen yhden verotuksellisen yksikön, jossa X oli nimetty emoyhtiöksi. Sekä F:n että X:n maksettavaksi tuleva vero kannettiin näin ollen viimeksi mainitulta yhtiöltä. X saattoi myös vähentää C:lle maksamansa korot F:n saamista voitoista. Tämän vähennyksen seurauksena kyseisen verotuksellisen yksikön yhteisöverovelka Alankomaissa oli hyvin pieni.

11. Vuonna 2007 X vähensi C:ltä ottamiensa lainojen korot yhteisöveroilmoituksessaan. Staatssecretaris van Financiën (valtiovarainministeriö, Alankomaat) kuitenkin epäsi tämän vähennyksen yhteisöverolain 10a §:n nojalla.

12. Valittaja riitautti kyseisen päätöksen ensin Rechtbank Gelderlandissa (Gelderlandin alioikeus, Alankomaat) ja sitten Gerechtshof Arnhem Leeuwardenissa (ylioikeus, Arnhem-Leeuwarden, Alankomaat).

13. Viimeksi mainittu tuomioistuin katsoi 20.10.2020 antamassaan ratkaisussa, että korkojen vähennysoikeuden rajoittaminen oli unionin oikeuden mukaista. Sen mukaan kyseisen lainsäädännön tarkoitus (estää Alankomaiden veropohjan rapauttaminen väärinkäytöksillä, joissa keinotekoisesti aikaansaatuja korkomenoja vähennetään voitoista) oli oikeutettu ja oikeasuhteinen.

14. Valittaja teki kyseisestä ratkaisusta kassaatiovalituksen Hoge Raad der Nederlandeniin.

15. Kyseinen tuomioistuin katsoo, että sen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan mielivaltaisesti ja ilman liiketaloudellista perustetta sovitut lainat ovat täysin keinotekoisia järjestelyjä, joiden tarkoituksena on pelkästään luoda vähennyskelpoisia kuluja, riippumatta siitä, onko niissä käytetty korkokanta sama kuin se, josta itsenäiset yritykset olisivat sopineet markkinaehtoisesti.

16. Gerechtshof Arnhem Leeuwardenin esittämien toteamusten mukaisesti ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsookin, että jos kyse on tällaisista tapauksista, korkojen vähentämisoikeuden epääminen kokonaisuudessaan velallisilta on asianmukaista ja oikeasuhteista, koska tällaisella toimella pyritään torjumaan veronkiertoa kohdistamalla ne erityisesti tapauksiin, joissa velka on saatu aikaan täysin keinotekoisella järjestelyllä.

17. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kuitenkin pohtii, onko tämä näkemys oikea, kun otetaan huomioon unionin tuomioistuimen tuomio Lexel.

18. Kyseistä tuomiota voidaan nimittäin tulkita siten, että konsernin sisäisiä liiketoimia, kuten lainasopimuksen tekemistä verovelvolliseen etuyhteydessä olevan yhteisön kanssa, ei voida pitää täysin keinotekoisina järjestelyinä, jos ne toteutetaan markkinaehtoisesti. Jos tällainen tulkinta on oikea, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on lisäksi epävarma siitä, onko vähennysoikeuden epääminen täysimääräisesti unionin oikeuteen sisältyvän suhteellisuusperiaatteen mukaista.

19. Se pyrkii lisäksi selventämään, onko käsiteltävässä asiassa kyseessä olevan kansallisen lainsäädännön, joka koskee sekä sisäisiä uudelleenjärjestelyjä että ulkoisia hankintoja, ja tuomiossa Lexel kyseessä olleen lainsäädännön, joka ei koskenut ulkoisia hankintoja, välisellä erolla mitään merkitystä.

20. Tätä taustaa vasten Hoge Raad der Nederlanden päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko SEUT 49, SEUT 56 ja/tai SEUT 63 artiklaa tulkittava siten, että ne ovat esteenä kansalliselle lainsäädännölle, jonka mukaan korko verovelvollisen siihen etuyhteydessä olevalta yhteisöltä ottamasta lainavelasta, joka liittyy osuuden hankkimiseen tai laajentamiseen sellaisesta yhteisöstä, joka tämän hankinnan tai laajentamisen jälkeen on etuyhteydessä oleva yhteisö, ei ole vähennyskelpoinen verovelvollisen voittoa määritettäessä, koska kyseistä velkaa on pidettävä puhtaasti keinotekoisena järjestelynä (tai tällaisen järjestelyn osana) riippumatta siitä, onko kyseinen velka erikseen tarkasteltuna myönnetty markkinaehtoisesti?

2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi, onko SEUT 49, SEUT 56 ja/tai SEUT 63 artiklaa tulkittava siten, että ne ovat esteenä kansalliselle lainsäädännölle, jonka mukaan verovelvollisen voittoa määritettäessä evätään kokonaan sellaisen koron vähennysoikeus, joka liittyy verovelvollisen siihen etuyhteydessä olevalta yhteisöltä ottamaan lainavelkaan, jota pidetään puhtaasti keinotekoisena järjestelynä (tai tällaisen järjestelyn osana) ja joka liittyy osuuden hankkimiseen tai laajentamiseen yhteisöstä, joka tämän hankinnan tai laajentamisen jälkeen on etuyhteydessä oleva yhteisö, myös siltä osin kuin tämä korko ei erikseen tarkasteltuna ylitä määrää, jollaisesta riippumattomat yritykset olisivat sopineet?

3) Onko ensimmäiseen ja/tai toiseen kysymykseen annettavan vastauksen kannalta merkitystä sillä, kohdistuuko kyseinen osuuden hankinta tai laajentaminen a) yhteisöön, joka oli verovelvolliseen etuyhteydessä oleva yhteisö jo ennen kyseistä hankintaa tai laajentamista, vai b) yhteisöön, josta tulee verovelvolliseen etuyhteydessä oleva yhteisö vasta kyseisen hankinnan tai laajentamisen jälkeen?”

21. Kirjallisia huomautuksia esittivät valittaja, Belgian, Espanjan ja Alankomaiden hallitukset sekä Euroopan komissio. Valittaja, Espanjan ja Alankomaiden hallitukset sekä komissio esittivät suulliset lausumansa 15.11.2023 pidetyssä istunnossa.

## IV Asian tarkastelu

22. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen kolme kysymystä perustuvat Alankomaiden yhteisöveroa koskeviin sääntöihin. Ne koskevat erityisesti seuraavaa kysymystä. Näiden sääntöjen mukaan Alankomaissa asuva yhteisö voi lähtökohtaisesti vähentää verotettavista voitoistaan ottamiensa lainojen korot ja siten pienentää verovelkaansa, kun taas riidanalaisessa säännöksessä, nimittäin yhteisöverolain 10a §:n 1 momentin c kohdassa, rajoitetaan tätä mahdollisuutta konsernin sisäisten lainojen osalta.

23. Kyseistä säännöstä sovelletaan, kun verovelvollinen ottaa lainan siihen etuyhteydessä olevalta yhteisöltä (toisin sanoen konsernin, johon kyseinen verovelvollinen kuuluu, toiselta yhtiöltä, esimerkiksi sisäiseltä pankilta) rahoittaakseen omistusosuuden hankinnan tai laajentamisen, joka kohdistuu yhteisöön, joka oli jo verovelvolliseen etuyhteydessä oleva yhteisö ennen tällaista hankintaa tai laajennusta (sisäinen uudelleenjärjestely), tai yhteisöön, josta vasta myöhemmin tulee verovelvolliseen etuyhteydessä oleva yhteisö (ulkoinen hankinta).

24. Verovelvollinen ei voi kummassakaan tilanteessa vähentää tällaisen velan korkoja, vaikka korkokulut vastaisivat niitä, joista olisi sovittu etuyhteydettömän yhteisön, kuten ulkopuolisen pankin, kanssa. Tämä johtuu siitä, että kyseisessä säännöksessä käytetään olettamaa, jonka mukaan tällainen samaan konserniin kuuluvalta toiselta yhtiöltä otettu velka on (tai on osittain) [3] täysin keinotekoinen järjestely, jonka ainoa tarkoitus on rapauttaa Alankomaiden veropohjaa.

25. Yhteisöverolain 10a §:n 3 momentin nojalla verovelvollinen voi kuitenkin kumota tämän olettaman ja siten vähentää tällaiset korot verotettavista voitoistaan osoittamalla joko, että a) laina perustuu tosiasiassa pääasiallisesti liiketaloudellisiin näkökohtiin, tai, että b) koroista kannetaan viime kädessä voitto- tai tuloveroa, joka on kohtuullinen Alankomaissa sovellettavien perusteiden mukaisesti (nimittäin noin 10 prosenttia), lainan myöntäneeltä yhtiöltä.

26. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kolmella kysymyksellään, joita on asianmukaista tarkastella yhdessä, lähinnä, onko kyseinen kansallinen lainsäädäntö yhteensopiva sijoittautumisvapautta koskevan SEUT 49 artiklan, palvelujen tarjoamisen vapautta koskevan SEUT 56 artiklan ja/tai pääomien vapaata liikkuvuutta koskevan SEUT 63 artiklan kanssa.

27. Koska näissä kysymyksissä viitataan useisiin perusvapauksiin, on tarpeen määrittää aluksi vapaus, jota käsiteltävässä asiassa sovelletaan (A jakso). Sen jälkeen arvioin, rajoitetaanko kyseessä olevalla kansallisella lainsäädännöllä asianomaista vapautta (B jakso), ennen sen tarkastelua, onko tällainen rajoitus oikeutettu (C jakso).

### *A Sijoittautumisvapaus on asian kannalta merkityksellinen vapaus*

28. Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että sen määrittämisessä, kuuluuko kansallinen lainsäädäntö jonkin EUT-sopimuksessa taatun perusvapauden soveltamisalaan, on otettava huomioon kyseessä olevan säännöstön tarkoitus. [4]

29. Kuten ennakkoratkaisumenettelyyn osallistuneet hallitukset ja komissio väittävät, on nähdäkseni selvää, että kun otetaan huomioon yhteisöverolain 10a §:n 1 momentin c kohdan tarkoitus, kyseinen säännös koskee SEUT 49 artiklassa taattua sijoittautumisvapautta.

[3] Tällainen järjestely voi nimittäin koostua useista vaiheista, joista yksi on laina (ks. esim. jäljempänä 92 kohta).

[4] Ks. mm. tuomio 16.2.2023, Gallaher (C-707/20, EU:C:2023:101, 55 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen; jäljempänä tuomio Gallaher).

30. Tältä osin unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että siltä osin kuin kansallinen säännöstö koskee vain konsernin sisäisiä suhteita, se vaikuttaa pääasiallisesti SEUT 49 artiklassa taattuun sijoittautumisvapauteen. Samaan tapaan kansallinen lainsäädäntö, jota sovelletaan vain omistusosuuksiin, jotka antavat selvän vaikutusvallan yhtiön päätöksiin ja mahdollisuuden määrätä sen toiminnasta, kuuluu myös SEUT 49 artiklan soveltamisalaan. [5]

31. Muistutan, että yhteisöverolain 10a §:n 1 momentin c kohtaa sovelletaan, kun verovelvollinen ottaa lainaa i) siihen ”etuyhteydessä olevalta yhteisöltä” ja ii) omistusosuuden hankkimiseen tai laajentamiseen, joka kohdistuu yhtiöön, joka oli jo ”etuyhteydessä” kyseiseen verovelvolliseen ennen hankintaa tai laajennusta, tai yhtiöön, josta tämän osuuden hankinnan tai laajentamisen myötä tulee verovelvolliseen ”etuyhteydessä oleva” yhteisö. Saman pykälän 4 momentin mukaan yhteisöjen katsotaan olevan ”etuyhteydessä” toisiinsa 1 momentin c kohdassa tarkoitetulla tavalla, jos ne omistavat suoraan tai välillisesti vähintään 33,3 prosenttia toistensa osakkeista tai jos kolmas osapuoli omistaa vähintään 33,3 prosenttia kummankin yhteisön osakkeista.

32. Näin ollen riidanalainen säännös koskee ainoastaan konsernin sisäisiä suhteita, koska sen tarkoitus rajoittuu konsernin sisäisiin lainoihin. Sitä sovelletaan lisäksi ainoastaan tällaisen lainan, jonka verovelvollinen on ottanut hankkiakseen omistusosuuden, joka on riittävän suuri siten, että se antaa verovelvolliselle selvän vaikutusvallan yhtiön päätöksiin, korkoihin. [6] Ennakkoratkaisupyynnössä itse asiassa täsmennetään, että X omistaa todellisuudessa huomattavasti suuremman osuuden F:stä kuin näissä säännöksissä edellytetty vähimmäisomistusosuus.

33. Katson siis, että on aiheellista tutkia kyseessä olevaa kansallista lainsäädäntöä ja vastata ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin yksinomaan SEUT 49 artiklan valossa. [7]

### *B Tällainen kansallinen lainsäädäntö muodostaa sijoittautumisvapauden rajoituksen*

34. Muistutan, että SEUT 49 artiklassa unionin kansalaisille tunnustettu sijoittautumisvapaus sisältää SEUT 54 artiklan mukaan jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti perustettujen yhtiöiden, joiden sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka on unionin alueella, oikeuden harjoittaa toimintaansa jossain toisessa jäsenvaltiossa tytäryhtiön, sivuliikkeen tai kauppaedustajan liikkeen välityksellä. [8]

35. Käsiteltävässä asiassa X väittää, että yhteisöverolain 10a §:n 1 momentin c kohdalla rajoitetaan tätä vapautta, koska kyseisessä säännöksessä kohdellaan rajat ylittäviä tilanteita epäedullisemmin kuin täysin jäsenvaltion sisäisiä tilanteita.

36. X väittää erityisesti, että jos verovelvollinen ottaa lainan siihen etuyhteydessä olevalta, Alankomaihin sijoittautuneelta yhteisöltä (esimerkiksi konsernin, johon se kuuluu, sisäiseltä pankilta), se voi järjestelmällisesti vähentää verotettavista voitoistaan kyseisen lainan korot, koska kyseisen lain 10a §:n 3 momentin b kohdan edellytys täyttyy aina. Verovelvolliseen etuyhteydessä olevalta yhteisöltä kannetaan kyseisistä koroista voitto- tai tuloveroa, ”joka on kohtuullinen

[5] Tuomio Gallaher, 56–58 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen.

[6] Ks. vastaavasti tuomio 13.10.2022, Finanzamt Bremen (C-431/21, EU:C:2022:792, 25 ja 26 kohta).

[7] Vaikka kyseessä olevalla kansallisella lainsäädännöllä on myös rajoittavia vaikutuksia pääomien vapaaseen liikkuvuuteen (ks. jäljempänä 75 kohta), nämä vaikutukset ovat tällaisen sijoittautumisvapauden rajoituksen toissijainen näkökohta, joten niitä ei ole tarpeen arvioida erikseen. Ks. tuomio Gallaher, 61 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen.

[8] Ks. mm. tuomio 8.10.2020, Impresa Pizzarotti (Ulkomaiselle yhtiölle myönnetty epätavallinen etu) (C-558/19, EU:C:2020:806, 21 kohta).

Alankomaissa sovellettavien perusteiden mukaisesti”, koska siihen sovelletaan Alankomaissa käytössä olevaa 10 prosentin verokantaa. Jos verovelvollinen sitä vastoin ottaa tällaisen lainan siihen etuyhteydessä olevalta, toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneelta yhteisöltä, sen on vaikeampi vähentää kyseisen lainan korkoja, koska tämä edellytys ei aina täyty (koska muissa jäsenvaltioissa tällaiseen yhteisöön saatetaan soveltaa alhaisempaa voitto- tai tuloveroa, kuten Belgia teki C:n tapauksessa tosiseikkojen tapahtuma-aikaan). Jos näin ei ole, verovelvollinen voisi saada tämän edun vain täyttämällä 10a §:n 3 momentin a kohdassa asetetun ehdon, toisin sanoen osoittamalla, että laina ja siihen liittyvä liiketoimi perustuvat pääasiallisesti liiketaloudellisiin näkökohtiin. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ja komissio yhtyvät tähän arvioon.

37. Alankomaiden hallitus sitä vastoin väittää, ettei sijoittautumisvapautta rajoiteta. Pääasian oikeudenkäynnissä kyseessä olevassa tapauksessa ainoastaan A (emoyhtiö), jonka kotipaikka on Belgiassa, on käyttänyt tätä vapautta etenkin perustamalla tytäryhtiönsä X:n Alankomaihin. Sijoittautumisvapaudella pyritään takaamaan tällaiselle emoyhtiölle kansallinen kohtelu siinä jäsenvaltiossa, johon se perustaa tytäryhtiön, kieltämällä kaikenlainen syrjintä kotipaikan perusteella. Käsiteltävässä asiassa yhteisöverolain 10a §:n 1 momentin c kohta ei Alankomaiden hallituksen mukaan merkitse tällaista syrjintää. Kun tarkastellaan Alankomaihin sijoittautuneen yhtiön mahdollisuutta vähentää konsernin sisäisten lainojen korot, kyseistä säännöstä sovelletaan nimittäin samalla tavalla riippumatta siitä, onko viimeksi mainitun emoyhtiön kotipaikka Alankomaissa vai jossain toisessa jäsenvaltiossa. [9]

38. Alankomaiden hallitus väittää toissijaisesti, että vaikka lainan myöntävän yhteisön (konsernin sisäinen pankki) sijaintipaikka olisikin merkityksellinen näkökohta arvioitaessa sijoittautumisvapauden rajoituksen olemassaoloa, kyse ei silti olisi tällaista rajoitusta merkitsevästä erilaisesta kohtelusta. Yhteisöverolain 10a §:n 1 momentin c kohtaa sovelletaan nimittäin erotuksetta lainoihin, joista Alankomaihin sijoittautuneet toisiinsa etuyhteydessä olevat yhteisöt ovat sopineet, ja lainoihin, joista eri jäsenvaltioihin sijoittautuneet toisiinsa etuyhteydessä olevat yhteisöt ovat sopineet, ja sen 10a §:n 3 momentin b kohdassa säädetty edellytys voi tosiasiassa täyttyä, vaikka sisäisen pankin kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa. Espanjan hallitus yhtyy olennaisilta osin tähän näkemykseen.

39. Olen samaa mieltä X:n ja komission kanssa.

40. Kuten Alankomaiden hallitus väittää, tässä yhteydessä tehtävässä tarkastelussa olisi eittämättä keskityttävä siihen, rajoitetaanko yhteisöverolain 10a §:n 1 momentin c kohdalla A:n sijoittautumisvapauden käyttämistä, koska se on todellakin ainoa yhtiö, joka käytti tätä vapautta muun muassa perustamalla tytäryhtiön (X) toiseen jäsenvaltioon (Alankomaat) kuin se, jossa sen itsensä kotipaikka on (Belgia). Myönnän myös, ettei kyseinen säännös merkitse A:n kotipaikkaan perustuvaa syrjintää. Sen mukaan A:n tytäryhtiötä X:ää olisi kohdeltu samalla tavalla, jos A olisi sijoittautunut Belgian sijasta Alankomaihin.

41. Sijoittautumisvapauden rajoituksen käsite ei kuitenkaan rajoitu tällaiseen syrjintään. Vaikka sijoittautumisvapautta koskevilla EUT-sopimuksen määräyksillä pyritään varmistamaan, että ulkomaisia kansalaisia ja yhtiöitä kohdellaan vastaanottavassa jäsenvaltiossa samalla tavalla kuin sen omia kansalaisia ja yhtiöitä, unionin tuomioistuin on toistuvasti todennut, että sijoittautumisvapaus on hyvin laaja. Sijoittautumisvapauteen kohdistuvina rajoituksina on itse asiassa pidettävä kaikkia toimenpiteitä, joilla estetään tämän vapauden käyttäminen, haitataan sitä tai tehdään siitä vähemmän houkuttelevaa. [10]

[9] Alankomaiden hallitus viittaa analogisesti tuomioon Gallaher, 69–74 kohta.

[10] Tuomio 21.12.2023, Cofidis (C-340/22, EU:C:2023:1019, 40 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

42. Käsiteltävässä asiassa huomautan ensinnäkin, että jos Alankomaiden lainsäädännön riidanalaisissa säännöksissä kohdellaan konsernin sisäisen lainan korkojen vähentämismahdollisuuden osalta eri tavalla toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen emoyhtiön (kuten A) Alankomaissa asuvaa tytäryhtiötä (kuten X) sen mukaan, onko kyseisen lainan myöntänyt konsernin sisäinen pankki (tässä C) sijoittautunut Alankomaihin vai johonkin toiseen jäsenvaltioon, tämä erilainen kohtelu on omiaan tekemään sijoittautumisvapauden käyttämisestä vähemmän houkuttelevaa kyseiselle emoyhtiölle.

43. Tällainen erilainen kohtelu voisi saada kyseisen emoyhtiön luopumaan järjestämästä konsernia haluamallaan tavalla perustamalla konsernin sisäisen pankin johonkin muuhun jäsenvaltioon kuin Alankomaihin. Se asettaa de facto rajat ylittävät konsernit, joiden olemassaolo perustuu sijoittautumisvapauden käyttämiseen, epäedullisempaan asemaan sellaisiin konserneihin nähden, jotka ovat ”täysin” Alankomaiden ”sisäisiä”. Ensiksi mainitut nimittäin järjestetään viimeksi mainituista poiketen usein siten, että niiden sisäinen pankki sijaitsee toisessa jäsenvaltiossa.

44. Samaa päättelyä sovelletaan, jos vaihdetaan näkökulmaa ja otetaan lähtökohdaksi sen sijaan se hypoteettinen skenaario, johon Alankomaiden hallitus vetosi ja jossa A:lla olisi kotipaikka Alankomaissa. Myös tässä skenaariossa tällainen erilainen kohtelu olisi omiaan tekemään siitä vähemmän houkuttelevaa, että A käyttää sijoittautumisvapauttaan perustamalla sisäisen pankin toiseen jäsenvaltioon.[11] Jos kyseinen yhtiö tekisi näin, se voisi nimittäin joutua epäedullisempaan asemaan sellaiseen vastaavaan yhtiöön verrattuna, joka ei käytä sijoittautumisvapauttaan ja perustaa sen sijaan sisäisen pankin Alankomaihin.

45. Unionin tuomioistuimen tuomio Lexel[12] vahvistaa nähdäkseni tämän tulkinnan. Muistutan, että mainitussa asiassa oli kyse siitä, että kansainväliseen konserniin kuulunut ruotsalainen yhtiö ei voinut Ruotsin lainsäädännön mukaan vähentää konsernin sisäiseltä pankilta, nimittäin Ranskaan sijoittautuneelta toiselta yhtiöltä, ottamansa lainan korkoja. Kyseisen konsernin emoyhtiön kotipaikka oli myös Ranskassa. Mainitussa asiassa erilainen kohtelu johtui siitä, että jos sisäinen pankki olisi ollut sijoittautunut Ruotsiin, tällainen korkojen vähentäminen olisi ollut mahdollista. Unionin tuomioistuin katsoi perustellusti, että tämä erilainen kohtelu merkitsi sijoittautumisvapauden rajoittamista.[13]

46. Toiseksi huomautan, että Alankomaiden lainsäädännön riidanalaisilla säännöksillä saadaan todellakin aikaan tällaista erilaista kohtelua konsernin sisäisen pankin kotipaikan perusteella.

47. Kuten Alankomaiden hallitus väittää, Alankomaiden lainsäädännön asiaa koskevissa säännöksissä ei eittämättä tehdä suoraan eroa sen mukaan, onko kyseisen konsernin sisäisen lainan verovelvolliselle myöntäneen sisäisen pankin kotipaikka Alankomaissa vai jossain toisessa jäsenvaltiossa.[14] Yhteisöverolain 10a §:n 3 momentin b kohdassa säädetty edellytys, jonka ansiosta verovelvollinen voi kumota tällaisen lainan keinotekoisuutta koskevan olettaman, ei ole se, kannetaanko kyseiseltä pankilta näiden korkojen osalta voitto- tai tuloveroa ”Alankomaissa”.

[11] Ks. analogisesti tuomio 22.2.2018, X ja X (C-398/16 ja C-399/16, EU:C:2018:110, 32 kohta; jäljempänä tuomio X ja X).

[12] Tuomion 35–41 kohta.

[13] Ks. myös vastaavasti tuomio 13.3.2007, Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation (C-524/04, EU:C:2007:161, 95 kohta; jäljempänä tuomio Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation).

[14] Ks. analogisesti tuomio X ja X, 35 kohta.

Tämä on merkittävä ero tuomioon Lexel johtaneeseen asiaan, jossa vastaavan edellytyksen mukaan tällaisten korkojen vähentäminen edellytti sitä, että sisäistä pankkia verotetaan Ruotsissa. [15]

48. Kuten X väittää, yhteisöverolain 10a §:n 3 momentin b kohdassa käytetty peruste (nimittäin se, että sisäiseltä pankilta kannetaan näistä koroista ”voitto- tai tuloveroa, joka on kohtuullinen Alankomaissa sovellettavien perusteiden mukaisesti” (toisin sanoen vähintään 10 prosenttia)) vaikuttaa kylläkin objektiiviselta mutta voi tosiasiallisesti asettaa rajat ylittävät tilanteet epäedullisempaan asemaan. [16]

49. Alankomaiden hallituksen esittämillä päinvastaisilla väitteillä on kieltämättä jonkin verran painoarvoa. Mainittu hallitus viittaa analogisesti unionin tuomioistuimen tuomioon Köln-Aktienfonds Deka [17] ja väittää, ettei kyseinen peruste ole Alankomaiden markkinoille ominainen siten, että se voisi täyttyä vain, jos verovelvolliset ottavat konsernin sisäisiä lainoja Alankomaihin sijoittautuneilta sisäisiltä pankeilta. Tosiseikkojen tapahtuma-aikaan kaikissa jäsenvaltioissa sovellettiin vähintään 10 prosentin yhteisöverokantaa. Tämä peruste täyttyisi siten yleisesti myös silloin, jos tällainen laina otetaan sisäisiltä pankeilta, joilla on kotipaikka jossain toisessa jäsenvaltiossa, paitsi siinä poikkeuksellisessa tilanteessa, että kyseiseen pankkiin (kuten C:hen) sovelletaan erityisen edullista verojärjestelmää siinä valtiossa, johon se on sijoittautunut. Alankomaiden hallitus myös katsoo, että on tilanteita, joissa lainojen korkomenoja verotetaan Alankomaissa 10:tä prosenttia alhaisemman verokannan mukaan. Näin ollen on tapauksia, joissa yhteisöverolain 10a §:n 3 momentin b kohdassa asetetut edellytykset eivät täyty, vaikka sisäisellä pankilla on kotipaikka Alankomaissa. Siten A:n kaltaista emoyhtiötä ei saataisi luopumaan tällaisen pankin perustamisesta muuhun jäsenvaltioon kuin Alankomaihin tai sitä ei asetettaisi epäedullisempaan asemaan, jos se tekee näin.

50. Katson kuitenkin, ettei kansallisessa lainsäädännössä tarvitse käyttää perusteita, jotka ovat kansallisille markkinoille ominaisia tai joista *yksinomaan* kansalliset yritykset hyötyvät, jotta rajat ylittävät tilanteet asetetaan niillä de facto epäedullisempaan asemaan. Ratkaiseva kysymys tältä osin on se, ovatko siinä käytetyt perusteet omiaan vaikuttamaan rajat ylittäviin tilanteisiin *enemmän* kuin täysin jäsenvaltion sisäisiin tilanteisiin. Sen määrittämiseksi, onko käsiteltävässä asiassa näin, on verrattava sellaisten konsernien (mahdollista) osuutta, joiden sisäisellä pankilla on kotipaikka Alankomaissa ja jotka eivät voisi täyttää yhteisöverolain 10a §:n 3 momentin b kohdassa säädettyä edellytystä, niiden konsernien (mahdolliseen) osuuteen, joiden sisäisellä pankilla on kotipaikka jossain toisessa jäsenvaltiossa ja jotka tällä edellytyksellä asetettaisiin epäedullisempaan asemaan. [18]

51. Vaikka tämän todentaminen onkin ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen asia, vaikuttaa siltä, että kyseinen edellytys vaikuttaa suhteellisesti enemmän konsernien jälkimmäiseen ryhmään kuin ensiksi mainittuun ryhmään.

52. Yhtäältä Alankomaiden hallitus myönsi istunnossa, että yhteisöverolain 10a §:n 3 momentin b kohdassa asetettu edellytys täyttyy käytännössä *aina*, jos sisäisellä pankilla on kotipaikka Alankomaissa. Lainan korkoja nimittäin verotetaan Alankomaissa alhaisemman verokannan kuin 10 prosentin verokannan mukaan vain niissä harvinaisissa tapauksissa, joissa lainan myöntää

[15] Ks. tuomio Lexel, 12 ja 38 kohta.

[16] Ks. analogisesti tuomio 9.9.2021, Real Vida Seguros (C-449/20, EU:C:2021:721, 20 ja 21 kohta).

[17] Tuomio 30.1.2020 (C-156/17, EU:C:2020:51, 56 kohta).

[18] Ks. analogisesti julkisasiamies Saugmandsgaard Øen ratkaisuehdotus Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach (C-437/17, EU:C:2018:627, 24 kohta).

säätiö tai yhdistys, joka ei harjoita kaupallista toimintaa. Istunnossa X väitti ja Alankomaiden hallitus vahvisti, että tätä poikkeusta ei koskaan sovelleta C:n kaltaisiin kaupallisiin sisäisiin pankkeihin ja ettei Alankomaiden lainsäädäntöön sisälly muuta poikkeusta. Siten konsernien, joiden sisäisellä pankilla on kotipaikka Alankomaissa ja jotka eivät voisi täyttää tätä edellytystä, osuus on häviävän pieni.

53. Toisaalta Alankomaiden hallitus myöntää, että yhteisöverolain 10a §:n 3 momentin b kohdassa säädetty edellytys ei täyttyisi, jos sisäisellä pankilla on kotipaikka jäsenvaltiossa, joka soveltaa tällaiseen pankkiin erityisen edullista verojärjestelmää. Voidaan perustellusti olettaa, että tällaisten järjestelmien erilaisia versioita esiintyy Euroopan unionin 27 jäsenvaltiossa. Lisäksi komissio huomauttaa perustellusti, että vaikka kaikissa jäsenvaltioissa on käytössä yleinen, tai teoreettinen, vähintään 10 prosentin yhteisöverokanta, tosiasiallinen verokanta on usein alhaisempi. Kaiken kaikkiaan riittävän merkittävä osuus konserneista, joiden sisäisellä pankilla on kotipaikka jossain muussa jäsenvaltioissa kuin Alankomaissa, joutuu todennäköisesti epäedullisempaan asemaan.

54. En myöskään ole vakuuttunut Espanjan hallituksen väitteestä, jonka mukaan tällaista erilaista kohtelua lieventää yhteisöverolain 10a §:n 3 momentin a kohtaan sisältyvä vaihtoehtoinen edellytys, jonka mukaan verovelvollinen voi vähentää konsernin sisäisen lainan korot, jos se pystyy osoittamaan kyseisen lainan taustalla olevat liiketaloudelliset näkökohdat ja niihin liittyvän liiketoimen. Kyseinen säännös merkitsee tosiasiassa asianomaiselle henkilölle, joka haluaa vähentää lainan korot, rasitetta, jota sille ei (käytännössä) koskaan aiheutuisi, jos lainan myöntäneellä sisäisellä pankilla olisi kotipaikka Alankomaissa (koska, kuten edellä todettiin, 10a §:n 3 momentin b kohdan mukainen edellytys täyttyisi käytännössä aina siinä tapauksessa). Tämä vahvistaa kyseessä olevan erilaisen kohtelun.

### *C Tällainen rajoitus on sallittu SEUT 49 artiklan nojalla*

55. Olen kuitenkin samaa mieltä menettelyyn osallistuneiden hallitusten ja komission kanssa siitä, että yhteisöverolain 10a §:n 1 momentin c kohdan muodostama sijoittautumisvapauden rajoitus on sallittu SEUT 49 artiklan nojalla. Kuten seuraavissa alajaksoissa selitetään, kyseinen rajoitus on nimittäin oikeutettu yleistä etua koskevasta pakottavasta syystä (1 alajakso). Lisäksi kyseinen rajoitus on omiaan takaamaan sen oikeutetun tavoitteen saavuttamisen, johon sillä pyritään (2 alajakso), eikä sillä ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi (3 alajakso).

#### *1. Rajoitus on oikeutettu*

56. Menettelyyn osallistuneet hallitukset ja komissio katsovat, että yhteisöverolain 10a §:n 1 momentin c kohdan muodostama sijoittautumisvapauden rajoitus on oikeutettu verronkierron ja väärinkäytösten torjumiseen liittyvistä syistä. Kyseisen säännöksen erityisenä tavoitteena on juuri sellaisten menettelyjen estäminen, joilla luodaan ilman taloudellista todellisuuspohjaa olevia puhtaasti keinotekoisia järjestelyjä sen veron kiertämiseksi, joka olisi normaalisti maksettava Alankomaiden alueella harjoitetusta toiminnasta syntyneistä voitoista. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin yhtyy tähän näkemykseen.

57. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tällainen tavoite on yleistä etua koskeva pakottava syy verotuksen alalla.[19] Nähdäkseni on selvää, että yhteisöverolain 10a §:n 1 momentin c kohdalla pyritään aidosti tähän tavoitteeseen ja että se voi siten olla oikeutettu tällaisesta yleistä etua koskevasta pakottavasta syystä.

58. Unionin tuomioistuin on jo esittänyt tällaisen toteamuksen tuomiossaan X ja X saman lain (tosin sen aiemman version) säännöksestä, joka oli samansisältöinen kuin 10a §:n 1 momentin c kohta. Näiden kahden säännöksen ainoa ero on se, että aiempi versio koski ainoastaan sisäistä uudelleenjärjestelyä, kun taas 10a §:n 1 momentin c kohtaa sovelletaan myös ulkoisiin hankintoihin.[20] Molemmilla säännöksillä pyritään kuitenkin samaan tavoitteeseen. Kuten unionin tuomioistuin kyseisessä tuomiossa huomautti, ”kyse on siitä, että pyritään estämään se, että konsernin omat varat pyrittäisiin keinotekoisesti esittämään kyseisen konsernin alankomaisen yksikön lainaamina varoina ja että mainitun lainan korot voitaisiin vähentää Alankomaissa verotettavasta tuloksesta”,[21] kun näitä korkoja ei muutoin veroteta (kohtuullisesti). Konsernin sisäisten lainojen korkojen vähentämistä koskevan kiellon tarkoituksen vahvistaa nimenomaisesti sääntö, jonka mukaan tällaisen lainan korot voidaan vähentää 10a §:n 3 momentin a kohdan mukaisesti, jos tällainen laina ja siihen liittyvä liiketoimi ovat taloudellisesti perusteltuja.

### *2. Rajoitus on asianmukainen*

59. Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan vaatimus, jonka mukaan minkä tahansa sijoittautumisvapautta rajoittavan toimenpiteen on oltava ”asianmukainen”, koostuu seuraavista kahdesta kumulatiivisesta edellytyksestä: ensinnäkin kyseessä olevan toimenpiteen on oltava omiaan edistämään tavoitellun päämäärän saavuttamista, ja toiseksi sillä on ”[voitava] saavuttaa kyseinen tavoite johdonmukaisella ja järjestelmällisellä tavalla”.[22]

60. Ensimmäinen edellytys täyttyy kiistattomasti käsiteltävässä asiassa. Kun yhteisöverolain 10a §:n 1 momentin c kohdassa säädetään, että verovelvollinen ei voi vähentää verotettavista voitoistaan konsernin sisäisen lainan, joka muodostaa täysin keinotekoisen järjestelyn (tai on osa sitä), jonka tarkoituksena on rapauttaa Alankomaiden veropohjaa, korkoja, kyseisellä säännöksellä voidaan estää tällaisia järjestelyjä. Kyseisellä lainsäädännöllä edistetään selvästi tämän tavoitteen saavuttamista.[23]

61. X sitä vastoin kiistää toisen edellytyksen täyttymisen käsiteltävässä asiassa. Se väittää, että yhteisöverolain 10a §:n 1 momentin c kohdalla ei torjuta keinotekoisia konsernin sisäisiä lainoja johdonmukaisella ja järjestelmällisellä tavalla. Jos tällaisen lainan korkoja verotetaan kohtuullisesti jäsenvaltiossa, johon lainanantajayhtiö on sijoittautunut, Alankomaihin sijoittautunut lainanottajayhtiö voi nimittäin vähentää nämä korot (kyseisen lain 10a §:n 3 momentin b kohdan nojalla), vaikka lainalle ja/tai siihen liittyvälle liiketoimelle ei ole taloudellista perustetta.

62. Se seikka, että riidanalaiset säännökset mahdollistavat konsernin sisäisen lainan korkojen vähentämisen X:n mainitsemassa tilanteessa, on nähdäkseni todellisuudessa asetetun tavoitteen mukaista. Kyseisessä tilanteessa tällaisen vähennyksen salliminen voi eittämättä tarkoittaa verotettavien voittojen siirtymistä Alankomaista siihen jäsenvaltioon, johon lainanantajayhtiö on

19 Ks. mm. tuomio 12.9.2006, Cadbury Schweppes ja Cadbury Schweppes Overseas (C-196/04, EU:C:2006:544, 51 ja 55 kohta).

20 Ks. näistä käsitteistä edellä 22 kohta.

21 Tuomio X ja X, 48 kohta.

22 Ks. mm. tuomio 7.9.2022, Cilevičs ym. (C-391/20, EU:C:2022:638, 74 ja 75 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

23 Ks. analogisesti tuomio Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, 77 kohta.

sijoittautunut. Jos näitä korkoja verotetaan kohtuullisen verokannan mukaan viimeksi mainitussa jäsenvaltiossa, verotusta ei kuitenkaan vältetä kokonaan. Veronkierron torjunta ei siten voisi oikeuttaa tämän vähennyksen epäämistä kyseisessä tilanteessa. [24]

*3. Rajoitus on tarpeellinen*

63. Alankomaiden lainsäädännön riidanalaisten säännösten muodostamalla rajoituksella ei mielestäni ylitetä sitä, mikä on tarpeen sen oikeutetun tavoitteen saavuttamiseksi, koska näiden säännösten soveltaminen rajoittuu täysin keinotekoisiin järjestelyihin (a) ja liiketoimen tällaiseksi luonnehtimisen seuraukset eivät ole liiallisia (b).

*a) Riidanalaisten sääntöjen soveltaminen rajoittuu täysin keinotekoisiin järjestelyihin*

64. Unionin tuomioistuin on todennut vakiintuneessa oikeuskäytännössään, että jotta kansallisia säännöksiä voitaisiin pitää tarpeellisina täysin keinotekoisten järjestelyjen, joilla pyritään kiertämään vero, joka olisi normaalisti maksettava asianomaisen jäsenvaltion alueella harjoitetusta toiminnasta syntyneistä voitoista, estämistä koskevan tavoitteen valossa, näiden säännösten soveltamisen on rajoituttava tällaisiin järjestelyihin, eikä niitä voida soveltaa lainmukaisiin liiketoimiin. [25]

65. Unionin tuomioistuin jätti tuomiossaan X ja X avoimeksi kysymyksen siitä, täyttävätkö Alankomaiden säännöt tämän edellytyksen. Menettelyyn osallistuneet hallitukset ja komissio kuitenkin katsovat sen täyttyvän. Yhteisöverolain 10a §:n 1 momentin c kohta käsittää nimittäin ainoastaan liiketoimet, joilla ei ole taloudellista todellisuuspohjaa, jos konsernin sisäisiä lainoja otetaan Alankomaihin sijoittautuneelta, verovelvolliselta yhteisöltä ja jos niiden ainoa (tai pääasiallinen) tarkoitus on luoda laina, jonka korot voidaan vähentää kyseisen yhteisön verotettavista voitoista, ja siten rapauttaa Alankomaiden veropohjaa. Yhteisöverolain 10a §:n 3 momentin a kohdan mukaan kyseistä säännöstä ei sitä vastoin sovelleta, jos laina ja siihen liittyvä liiketoimi perustuvat etupäässä päteviin liiketaloudellisiin syihin.

66. X on asiasta eri mieltä. Sen näkemyksen mukaan tuomiossa Lexel esitetään päinvastainen päätelmä. Kyseisessä asiassa unionin tuomioistuin tarkasteli Ruotsin yhteisöverolainsäädännön ja etenkin korkomenojen vähentämistä koskevien sääntöjen yhteensopivuutta SEUT 49 artiklan kanssa. Kyseisissä säännöissä säädettiin – pitkälti samaan tapaan kuin Alankomaiden säännöksissä – lähinnä, että korkomenoja ei voitu vähentää poikkeustapauksessa, jos verovelvollinen oli ottanut kyseisen lainan siihen etuyhteydessä olevalta yhteisöltä, paitsi jos osoitettiin, että kyseinen laina voitiin perustella pääasiassa liiketaloudellisilla syillä eikä sitä ollut näin ollen otettu pelkästään vähennyskelpoisen velan aikaansaamiseksi. Mainitussakin asiassa Ruotsin hallitus väitti, että näillä säännöksillä pyrittiin estämään täysin keinotekoisia järjestelyjä, jotka on luotu tarkoituksena välttää vero, joka normaalisti pitäisi maksaa kotimaassa harjoitetun

[24] Ks. analogisesti tuomio 12.12.2002, Lankhorst-Hohorst (C-324/00, EU:C:2002:749, 37 kohta).

[25] Ks. tuomio Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, 79 kohta.

toiminnan tuottamista voitoista. Unionin tuomioistuin katsoi, ettei Ruotsin säännöksiä voitu oikeuttaa tällä perusteella, koska niiden soveltaminen ei sen näkemyksen mukaan rajoittunut tällaisiin järjestelyihin. Unionin tuomioistuin totesi tästä seuraavaa:

”53 – – Kuten [Ruotsin] verohallinto on istunnossa myöntänyt, [poikkeus vähennysoikeuteen] koskee siviilioikeudellisista liiketoimista johtuvia velkoja, eikä se koske ainoastaan fiktiivisiä järjestelyjä. Näin ollen veroviranomaisen kyseessä olevan liiketoimen tavoitteista tekemän arvioinnin mukaan poikkeussäännön soveltamisalaan voivat kuulua myös liiketoimet, jotka on toteutettu markkinaehtoisesti eli ehdoilla, jotka vastaavat itsenäisten yhtiöiden välillä sovittavia ehtoja.

54 Toisin sanoen liiketoimen fiktiivisyys ei ole ratkaiseva edellytys vähennysoikeuden epäämiselle, sillä kyseessä olevan yhtiön aikomus ottaa lainaa pääasiallisesti verotuksellisista syistä riittää oikeuttamaan vähennysoikeuden epäämisen. – –

– –

56 On todettava, että poikkeussäännön soveltamisalaan voi kuulua myös markkinaehtoisesti toteutettuja liiketoimia, jotka eivät näin ollen ole puhtaasti keinotekoisia tai fiktiivisiä järjestelyjä, jotka on toteutettu sen veron kiertämiseksi, joka olisi normaalisti maksettava asianomaisen jäsenvaltion alueella harjoitetusta toiminnasta syntyneistä voitoista.”

67. X:n mukaan tästä seuraa, etteivät kansalliset veroviranomaiset voi pitää konsernin sisäistä lainaa (tai useita liiketoimia, joiden osa se on) täysin keinotekoisena järjestelynä ja evätä tällä perusteella korkojen vähentämisen pelkästään siksi, että kyseinen laina otettiin verotuksellisista syistä. Konsernilla olisi täysi oikeus tehdä näin. Tällainen laina olisi keinotekoinen vain, jos ja siltä osin kuin lainanottajayhtiön lainanantajayhtiölle maksamat korot ylittävät sen, mistä nämä yhtiöt olisivat sopineet markkinaehtoisesti, toisin sanoen jos sovellettava korkokanta on korkeampi kuin markkinakorko, josta nämä yhtiöt olisivat sopineet, jos ne eivät kuuluisi samaan konserniin. Sitä vastoin, jos tällaisesta lainasta sovitaan markkinaehtoisesti, sitä ei voida pitää keinotekoisena sen tarkoituksesta riippumatta. Näin on X:n ja F:n sopimien lainojen tapauksessa.[26]

68. Valittaja kuitenkin katsoo, että koska yhteisöverolain 10a §:n 1 momentin c kohdassa ja 3 momentissa keskitytään virheellisesti tarkoitukseen, johon konsernin sisäinen laina on otettu (veronkierto tai liiketaloudelliset syyt), kyseiseen lainaan sovellettavien ehtojen sijasta, korkojen vähentäminen voidaan evätä paitsi sellaisten lainojen osalta, joiden korkokanta on liian korkea (jotka ovat keinotekoisia, kuten edellä selitettiin), myös sellaisten lainojen osalta, joihin sovelletaan tavanomaista markkinakorkoa (ja joita tästä syystä ei voida pitää keinotekoisina). Aivan kuten tuomioon Lexel johtaneessa asiassa, näiden säännösten soveltamisala ei näin ollen rajoitu täysin keinotekoisiin järjestelyihin, vaan se käsittää myös lainmukaiset liiketoimet.

69. Tämä näkemysero muodostaa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen ensimmäisen kysymyksen ytimen. On selvää, ettei voida määrittää, sovelletaanko yhteisöverolain 10a §:n 1 momentin c kohtaa ainoastaan ”täysin keinotekoisiin järjestelyihin”, jos tämän käsitteen merkitys on kiistanalainen. Yhtä selvää on, että yhtäältä menettelyyn osallistuneet hallitukset ja komissio ja toisaalta X ehdottavat tältä osin hyvin erilaisia lähestymistapoja. Ensimmäisessä lähestymistavassa keskitytään *tarkoitukseen*, johon laina otettiin. Toisessa keskitytään ainoastaan

[26] X:n näkemyksen mukaan osoituksena tästä on se, että kaupallinen pankki, joka ei ole etuyhteydessä X:ään, tarjosi lainaa samoilla ehdoilla.

kyseiseen lainaan sovellettaviin *ehtoihin*. Ensimmäinen lähestymistapa antaa Alankomaiden veroviranomaisille huomattavasti enemmän liikkumavaraa kuin toinen, joka taas tarjoaa enemmän varmuutta verovelvollisille.[27] Ensimmäisessä lähestymistavassa kansalliset veroviranomaiset voivat luonnehtia konsernin sisäistä lainaa ”täysin keinotekoiseksi järjestelyksi” (tai tällaisen ”järjestelyn” osaksi) ja evätä tällä perusteella korkojen vähentämisen, jos sen ottamisen pääasiallisena tarkoituksena oli saada verotuksellista etua lainaan sovellettavista ehdoista riippumatta. Toisessa lähestymistavassa konsernin sisäinen laina on ”immuuni” tällaisille seurauksille niin kauan kuin sen ehdot, korko mukaan lukien, ovat niin sanotusti normaaleja, vaikka se olisi otettu verotustarkoituksessa.

70. Tässä vaiheessa haluan korostaa, että vaikka menettelyyn osallistuneet hallitukset ja komissio käyttivät huomattavan osan asiaa koskevista lausumistaan sen selittämiseen, että ”niiden” lähestymistapa ei ole tuomion Lexel vastainen, koska i) käsiteltävä asia olisi erotettava kyseiseen tuomioon johtaneesta asiasta ja/tai koska ii) kyseistä tuomiota ei voida tulkita X:n ehdottamalla tavalla, en pidä näitä selityksiä vakuuttavina. Edellä 66 kohdasta seuraa, että Alankomaiden lainsäädännön riidanalaiset säännökset muistuttavat erittäin selvästi tuomiossa Lexel kyseessä olleita sääntöjä kaikkien merkityksellisten näkökohtien osalta.[28] Näillä säännöillä on etenkin täysin sama kohde: konsernin sisäiset lainat, joiden yksinomaisena (tai pääasiallisena) tarkoituksena on saada verotuksellista etua. Yleinen kysymys on siten sama: voidaanko ja jos, niin missä määrin, tällaista lainaa pitää ”täysin keinotekoisena järjestelynä” (tai tällaisen ”järjestelyn” osana), ja voivatko veroviranomaiset kohdella sitä tällaisena. Tuomio Lexel ei myöskään ole epämääräinen eikä moniselitteinen eikä siten mahdollista erilaisia tulkintoja tämän osalta. Sitä voidaan nähdäkseni tulkita ainoastaan X:n ymmärtämällä tavalla.[29] Unionin tuomioistuin nimittäin katsoi, että tarkoitus, johon laina otettiin, ei ole merkityksellinen, ja sen sijaan erotti markkinaehtoisesti otetut lainat (joita se piti aitoina) ja lainat, joita ei otettu markkinaehtoisesti (joita se piti keinotekoisina). Näin ollen jäljelle jää vain kysymys, olisiko unionin tuomioistuimen käsiteltävässä asiassa vahvistettava tuomio Lexel vai poikettava siitä.

71. Menettelyyn osallistuneiden hallitusten ja komission esittämä lähestymistapa on mielestäni oikea. Näin ollen kehotan unionin tuomioistuinta tarkastelemaan uudelleen lähestymistapaa, jonka se omaksui tuomiossa Lexel tähän asiaan.

72. Sijoittautumisvapaus, sellaisena kuin se taataan SEUT 49 artiklassa, tarjoaa jokseenkin paljon mahdollisuuksia verojen ”optimointiin”. Unionin tuomioistuin on toistuvasti todennut, että eurooppalaiset konsernit voivat oikeutetusti käyttää tätä vapautta perustaakseen tytäryhtiöitä jäsenvaltioihin hyötyäkseen edullisesta verojärjestelmästä.[30] Kuten X väittää, A saattoi siten oikeutetusti päättää perustaa konserninsa sisäisen pankin, C:n, Belgiaan juuri tästä syystä. Samaan tapaan C voi myöntää lainoja toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneille konsernin muille yhtiöille, kuten Alankomaihin sijoittautuneelle X:lle. Rajat ylittävissä konsernin sisäisissä

[27] Ks. tältä osin jäljempänä 80 ja 87 kohta.

[28] Ensinnäkin menettelyyn osallistuneet hallitukset ja komissio korostavat, että Ruotsin lainsäädäntöä voitiin soveltaa täysin jäsenvaltion sisäisiin ja rajat ylittäviin tilanteisiin, kun taas Alankomaiden sääntöjä ei voida (ks. tämän ratkaisuehdotuksen B jakso). Tämä ero on kuitenkin merkityksetön täysin keinotekoisten järjestelyjen käsitteen tulkinnan kannalta. Toiseksi komissio esittää, että tuomioon Lexel johtaneessa asiassa sekä sisäisellä uudelleenjärjestelyllä, jota varten kyseiset lainat oli otettu, ja lainoilla itsellään oli pätevät kaupalliset perusteet ja että ainoastaan lainoihin sovelletut ehdot olivat keinotekoisia. En ole varma, että asia oli todellakin näin, ja joka tapauksessa unionin tuomioistuin muotoili päättelynsä tuomiossa Lexel laajasti siten, ettei se rajoittunut kyseisen asian erityisiin olosuhteisiin.

[29] Ks. samasta tulkinnasta van der Weijden, M., ”ECJ Lexel AB Decision Casts a Shadow Over Dutch Interest Limitation Provision”, *European Tax Blog*, 21.6.2021 ja Garcia Prats, G. ym., ”Opinion Statement ECJ-TF 1/2021 on the ECJ Decision of 20 January 2021 in Lexel AB (Case C-484/19) Concerning the Application of the Swedish Interest Deductibility Rules (30 June 2021)”, *European Taxation*, osa 61, nro 6, 2021.

[30] Ks. mm. tuomio 12.9.2006, Cadbury Schweppes ja Cadbury Schweppes Overseas (C-196/04, EU:C:2006:544, 34–38 kohta).

lainoissa ei ole sinänsä mitään moitittavaa.[31] Tällainen laina voi varmastikin merkitä lainanottajayhtiön yhteisöveron perusteen pienenemistä siinä jäsenvaltiossa, johon se on sijoittautunut. Vähentämällä tämän lainan korot verotettavista voitoistaan kyseinen yhtiö nimittäin pienentää verovelvollisuuttaan kyseisessä jäsenvaltiossa. Osa lainanottajayhtiön saamista voitoista siirtyy käytännössä korkomenojen muodossa jäsenvaltiosta, johon se on sijoittautunut, jäsenvaltioon, jossa lainanantajayhtiöllä on kotipaikka. Tämä on kuitenkin asia, joka jäsenvaltioiden on lähtökohtaisesti hyväksyttävä Euroopan unionin sisämarkkinoiden kaltaisilla yhdentyneillä markkinoilla.

73. Unionin tuomioistuin asetti kuitenkin selkeän rajan tältä osin. On yleinen oikeusperiaate, että unionin oikeuteen, sijoittautumisvapaus mukaan lukien, ei voida vedota väärinkäytöstarkoituksessa. Täysin keinotekoisten järjestelyjen käsitettä on tulkittava tässä valossa. Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan se, että eri jäsenvaltioihin sijoittautuneet talouden toimijat toteuttavat ”keinotekoisia liiketoimia, joille ei ole taloudellisia ja liiketaloudellisia perusteita” (tai toisin ilmaistuna liiketoimia ”ilman taloudellista todellisuuspohjaa”), ja täyttävät siten ainoastaan muodollisesti veroedun saamisen edellytykset ”pääasiallisena tarkoituksenaan hyötyä [tästä] edusta”, merkitsee väärinkäyttöä.[32]

74. Lisäksi tuomiossaan X (Kolmansiin maihin sijoittautuneet väliyhtiöt)[33] unionin tuomioistuin on täsmentänyt SEUT 63 artiklassa taatun pääomien vapaan liikkuvuuden yhteydessä, että ”veron perusteettoman välttämisen tai perusteettoman veroedun saamisen edellytykset jäsenvaltiossa voidaan rajat ylittävien pääomanliikkeiden tapauksessa täyttää keinotekoisesti eri muodoissa”. Tässä yhteydessä se katsoi, että täysin keinotekoisen järjestelyn käsite voi kattaa myös ”minkä tahansa järjestelyn, jonka pääasiallinen tavoite tai yksi pääasiallisista tavoitteista on jäsenvaltiossa harjoitettuun toimintaan perustuvan voiton siirtäminen keinotekoisesti kolmanteen maahan, jossa verotus on kevyttä”.

75. Tämä tulkinta pätee nähdäkseni yhtä lailla sijoittautumisvapauden piiriin kuuluviin konsernin sisäisiin liiketoimiin. Tämä tulkinta on nimittäin täysin linjassa edellä 73 kohdassa esitetyn selityksen kanssa. Lisäksi konsernin sisäisiä liiketoimia käsittelevän kansallisen lainsäädännön, kuten riidanalaisten Alankomaiden sääntöjen, osalta pääomien vapaa liikkuvuus ja sijoittautumisvapaus liittyvät erottamattomasti toisiinsa. Sijoittautumisvapautta rajoitetaan, koska pääoma ei voi kiertää vapaasti samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden välillä. Näitä sääntöjä voitaisiin siten teoriassa tarkastella kumman perusvapauden kannalta tahansa. Siten ei ole mitään syytä soveltaa erilaisia perusteita sen mukaan, mitä vapautta sovelletaan.

76. Yhteenvetona voidaan todeta, kuten menettelyyn osallistuneet hallitukset ja komissio väittävät, että sen määrittämiseksi, muodostaako konsernin sisäinen laina ”täysin keinotekoisen järjestelyn” (tai onko se osa sellaista), ratkaiseva on *tavoite*, johon kyseiset talouden toimijat pyrkivät. Konsernin sisäinen laina muodostaa tällaisen ”järjestelyn”, jos kyseisen liiketoimen suorittamisen yksinomaisena (tai pääasiallisena) *tarkoituksena* oli hyötyä verotuksellisesta edusta (kuten oikeudesta vähentää tällaisen lainan korot verotettavista voitoista), mistä osoituksena on se

[31] Ks. tuomio Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, 73 kohta.

[32] Ks. mm. tuomio 26.2.2019, N Luxembourg 1 ym. (C-115/16, C-118/16, C-119/16 ja C-299/16, EU:C:2019:134, 96, 124 ja 125 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

[33] Tuomio 26.2.2019 (C-135/17, EU:C:2019:136, 84 kohta).

seikka, ettei sille ole muutoin taloudellista ja/tai liiketaloudellista perustetta (tai toisin sanoen sillä ei ole ”taloudellista todellisuuspohjaa”). Sen toteaminen, onko asia näin, edellyttää asian kannalta merkityksellisten tosiseikkojen ja olosuhteiden arvioimista kokonaisuutena. [34]

77. Kuten Alankomaiden hallitus huomauttaa ja kuten unionin tuomioistuin totesi implisiittisesti tuomiossaan Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, [35] tältä osin voidaan erottaa kaksi tilannetta.

78. Yhtäältä konsernin sisäinen laina, joka on otettu pätevistä taloudellisista ja/tai liiketaloudellisista syistä, voi sisältää ehtoja, joilla ei ole ”taloudellista todellisuuspohjaa”. Muutoin lainmukaisessa liiketoimessa saatetaan sopia liian korkeasta korosta (keinotekoisesti, koska konserni maksaa kyseisen koron viime kädessä itselleen) tavoitteena hyötyä vastaavasta huomattavasta verovähennyksestä jäsenvaltiossa, johon lainanottajayhtiö on sijoittautunut. Markkinaehtoperiaate (toisin sanoen se, olisivatko etuyhteydettömät yhtiöt sopineet samoista ehdoista vastaavissa olosuhteissa) toimii objektiivisena vertailukohtana sen määrittämiseksi, onko asia todellakin näin. [36]

79. Toisaalta toisiinsa etuyhteydessä olevat yhtiöt voivat myös sopia lainasta, jolle ei ole kokonaisuutena tarkasteltuna taloudellisia ja/tai liiketaloudellisia perusteita, yksinomaisena (tai pääasiallisena) tarkoituksena saada aikaan korkomenoja lainanottajayhtiön kotipaikassa. Toisin kuin unionin tuomioistuin totesi tuomion Lexel 54 kohdassa, ja kuten edellä 76 kohdassa todettiin, tämä vaikutin, josta osoituksena on tällaisten perusteiden puuttuminen, on ratkaiseva näkökohta. Juuri tästä syystä tällaista lainaa on pidettävä ”täysin keinotekoisena”. Sitä vastoin on merkityksetöntä, vastaavatko kyseiseen lainaan sovellettavat ehdot niitä, joista etuyhteydettömät yhteisöt olisivat sopineet vastaavissa olosuhteissa. Kuten Alankomaiden hallitus väittää, tällaisella lainalla ei voida katsoa olevan ”taloudellista todellisuuspohjaa” pelkästään siksi, että sovellettava korko vastaa markkinakorkoa. Kyseisellä lainalla ei itse asiassa ole ”taloudellista todellisuuspohjaa”, koska sitä ei olisi koskaan otettu, ellei asianomaisten yhtiöiden välillä olisi tällaista suhdetta ja elleivät ne tavoittelisi tällaista verotuksellista etua. [37] Tällaiset keinotekoisesti aikaansaadut velat on juuri yhteisöverolain 10a §:n 1 momentin c kohdan kohteena.

80. Kuten menettelyyn osallistuneet hallitukset ja komissio huomauttavat, jos konsernin sisäisiä liiketoimia, joille ei ole taloudellisia ja/tai liiketaloudellisia perusteita, ei voitaisi koskaan pitää ”täysin keinotekoisina järjestelyinä”, jos ne toteutetaan markkinaehtoisesti, tämä heikentäisi vakavasti kansallisten veroviranomaisten mahdollisuuksia torjua veronkiertoa. Markkinaehtoperiaatteesta tehtäisiin käytännössä ei-toivottava ”turvasatama” monikansallisille konserneille. Niiden taitavat veroneuvojat olisivat vapaita loihtimaan kaikenlaisia monimutkaisia järjestelyjä, joiden yksinomaisena tarkoituksena on pienentää yhtiön verovelvollisuutta jäsenvaltiossa ja siirtää sen voitot toiseen valtioon, jossa sovelletaan alhaisempaa verokantaa. Niin kauan kuin nämä veroneuvojat laativat fiksusti niiden ehdot siten, että ne vastaavat markkinoilla tavallisesti esiintyviä ehtoja, nämä järjestelyt olisivat ”immuuneja” veroviranomaisten vastatoimille. [38]

[34] Ks. viimeksi mainitusta näkökohdasta tuomio 26.2.2019, N Luxembourg 1 ym. (C-115/16, C-118/16, C-119/16 ja C-299/16, EU:C:2019:134, 125 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

[35] Tuomion 81 kohta.

[36] Ks. vastaavasti tuomio 21.1.2010, SGI (C-311/08, EU:C:2010:26, 58 ja 71 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Ks. myös Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) tulo- ja varallisuusverotusta koskevan mallisopimuksen 9 artikla.

[37] Ks. vastaavasti tuomio Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, 81 kohta.

[38] Markkinaehtoperiaate on nähdäkseni olemassa siksi, että vältetään perusteltujen taloudellisten liiketoimien manipuloiminen epäasianmukaisiin verotustarkoituksiin. Sitä ei pitäisi käyttää sellaisten liiketoimien oikeuttamiseen, joille ei alun alkaenkaan ollut taloudellisia perusteita.

81. Tämä olisi sitäkin epäsuotavampaa, kun otetaan huomioon se seikka, että kansallisilla veroviranomaisilla on unionin oikeuden väärinkäytön kieltoa koskevan yleisen periaatteen mukaisesti paitsi oikeus myös velvollisuus estää verotuksellisten etujen saaminen ”täysin keinotekoisilla järjestelyillä”. Tehokkaat toimenpiteet veronkierron estämiseksi ovat olennaisia paitsi jäsenvaltioiden alueellaan saatujen tulojen ja voittojen verottamista koskevan suvereenin oikeuden turvaamiseksi myös sisämarkkinoiden toiminnan kannalta yleisesti. Veronkierto haittaa taloudellista yhteenkuuluvuutta ja sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa vääristämällä kilpailuedellytyksiä. [39]

82. Itse asiassa veropohjan rapautumisen ja monikansallisten konsernien voittojen siirtoa koskevien strategioiden kasvava vaikutus jäsenvaltioiden julkiseen talouteen ja sisämarkkinoiden toimintaan sai Euroopan unionin käsittelemään tätä asiaa. Unionin lainsäätäjä on hyväksynyt tältä osin useita toimia, kuten sisämarkkinoiden toimintaan suoraan vaikuttavien veron kiertämisen käytäntöjen torjuntaa koskevien sääntöjen vahvistamisesta annetun neuvoston direktiivin (EU) 2016/1164 [40] (jäljempänä veronkiertodirektiivi). [41] Kyseisen direktiivin 6 artiklaan sisältyy ”yleinen veronkierron vastainen sääntö”, joka laadittiin edellä 73 kohdassa mainitun unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön valossa ja jota olisi tulkittava vastaavasti. [42] Tätä politiikkaa heikennettäisiin, jos kansalliset veroviranomaiset eivät voisi katsoa, että konsernin sisäisille liiketoimille ei ole taloudellisia ja/tai liiketaloudellisia perusteita, eivätkä kohdella niitä ”täysin keinotekoisina järjestelyinä”, jos ne toteutetaan markkinaehtoisesti. Lisäksi kyseinen ”veronkierron vastainen sääntö” menettäisi merkittävän osan tehostaan. Monet liiketoimet, jotka perustuvat ”päteviin liiketaloudellisiin syihin, jotka vastaavat taloudellista todellisuutta” mutta joiden ”pääasiallisena tarkoituksena – – on – – veroedun saaminen” (kyseisen säännöksen sanamuotoa käyttääkseni), jäisivät sen soveltamisalan ulkopuolelle.

83. Edellä esitetyistä syistä katson, että unionin tuomioistuimen olisi käsiteltävässä asiassa poikettava tuomion Lexel 53, 54 ja 56 kohdasta. [43] Konsernin sisäiset lainat, jotka on toteutettu ilman päteviä liiketaloudellisia ja/tai taloudellisia perusteita yksinomaisena (tai pääasiallisena) tarkoituksena luoda vähennyskelpoista velkaa lainanottajayhtiön kotipaikassa, ovat ”täysin keinotekoisia järjestelyjä” riippumatta siitä, toteutetaanko ne markkinaehtoisesti vai ei. Kansallisia säännöksiä, jotka kohdistuvat tällaisiin lainoihin, on pidettävä tarpeellisina näiden ”järjestelyjen” estämisen tavoitteen kannalta.

84. Tämän selventämisen jälkeen on tutkittava vielä joitain argumentteja, joita X esitti yhteisöverolain 10a §:n 1 momentin c kohdan soveltamisalasta.

[39] Ks. tuomio 26.2.2019, N Luxembourg 1 ym. (C-115/16, C-118/16, C-119/16 ja C-299/16, EU:C:2019:134, 107 kohta).

[40] 12.7.2016 annettu direktiivi (EUVL 2016, L 193, s. 1).

[41] Ks. myös hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta 15.2.2011 annettu neuvoston direktiivi 2011/16/EU (EUVL 2011, L 64, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse raportoitavia rajatylittäviä järjestelyjä koskevasta pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla 25.5.2018 annetulla neuvoston direktiivillä (EU) 2018/822 (EUVL 2018, L 139, s. 1).

[42] Huomautan, että veronkiertodirektiiviä ei sovelleta ajallisesti pääasiaan. Kyseisen direktiivin säännöksiä on nimittäin sovellettu 1.1.2019 alkaen. Käsiteltävän asian tosiseikat taas tapahtuivat ennen kyseistä ajankohtaa.

[43] Ymmärrän sen ahdingon, johon unionin tuomioistuin joutuisi, jos se yhtyy arviointiini. Tuomion Lexel antoi viiden tuomarin kokoonpanossa toiminut jaosto, kuten myös käsiteltävässä asiassa. Kun otetaan huomioon se seikka, että kyseessä olevat tuomion Lexel kohdat eivät kuvasta lähestymistapaa, joka täysin keinoisen järjestelyn käsitteeseen ja oikeuden väärinkäytön käsitteeseen on omaksuttu oikeuskäytännön päälinjassa, johon kuuluvat suuren jaoston sekä ennen tuomiota Lexel että sen *jälkeen* antamat ratkaisut (ks. edellä 73 ja 74 kohta), voitaisiin katsoa, että kyseinen tuomio on jo epäsuorasti kumottu. Unionin tuomioistuin ei tarvitse suuren jaoston arvovaltaa tämän seikan vahvistamiseksi käsiteltävässä asiassa.

85. X väittää ensinnäkin, että Alankomaiden veroviranomaiset voivat soveltaa tätä säännöstä epämääräiseen joukkoon konsernin sisäisiä liiketoimia, koska sen soveltamisala riippuu epämääräisesti ja moniselitteisesti muotoillusta edellytyksestä, nimittäin siitä, ”[perustuvatko] laina ja siihen liittyvä oikeustoimi – – pääasiallisesti liiketaloudellisiin näkökohtiin” (kyseisen lain 10a §:n 3 momentin a kohta). Tästä syystä riidanalaiset Alankomaiden säännöt eivät ole oikeusvarmuuden periaatteen mukaisia, koska yhtiöt eivät voi ennakoida riittävän tarkasti, mitä liiketoimia veroviranomaiset voisivat pitää väärinkäyttönä.

86. Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan oikeusvarmuuden periaate edellyttää muun muassa, että lainsäädäntö on selvää ja täsmällistä ja että sen soveltamisen vaikutukset ovat ennakoitavissa, erityisesti, jos siitä aiheutuu verovelvollisille epäedullisia vaikutuksia. [44]

87. Tältä osin huomautan, että riidanalainen Alankomaiden sääntö on muotoiltu hyvin samaan tapaan kuin muut kansalliseen ja unionin oikeuteen sisältyvät veronkierron vastaiset lausekkeet. Etenkin veronkiertodirektiivin 6 artiklassa säädetyn ”yleisen veronkierron vastaisen säännön” soveltaminen tiettyyn liiketoimeen riippuu samalla tavoin siitä, perustuuko kyseinen liiketoimi ”päteviin liiketaloudellisiin syihin, jotka vastaavat taloudellista todellisuutta”, ja siitä, ettei sen ”pääasiallisena tarkoituksena – – [ole] – – veroedun saaminen”. Nämä ovat eittämättä avoimia käsitteitä, jotka jo luonteensa vuoksi aiheuttavat jonkinasteista epävarmuutta niiden soveltamisalasta. Lisäksi, kuten edellä 76 kohdassa totesin, sen määrittäminen, täyttyvätkö tällaiset edellytykset tietyssä tapauksessa, edellyttää tosiseikkojen ja olosuhteiden arvioimista kokonaisuutena ja tapauskohtaisesti, mikä aiheuttaa myös jonkin verran epävarmuutta.

88. Tämä epävarmuus on kuitenkin tällaisten veronkiertoa koskevien säännösten väistämätön ja hyväksyttävä sivuvaikutus. Kuten julkisasiamies Kokott ratkaisuehdotuksessaan SGI [45] huomautti, ”säännösten, joilla on määrä torjua väärinkäytöksiä, on nimittäin välttämättä sisällettävä epätäsmällisiä oikeuskäsitteitä, jotta ne käsittävät mahdollisimman monia ajateltavissa olevia järjestelyjä, joiden tarkoituksena on veronkierto”. Näillä säännöksillä on lisäksi tarkoitus torjua menettelyä, joka on naamioitu lainmukaiseksi ja on siten vaikeasti ymmärrettävä.

89. Tästä ei seuraa, että tällaisen lainsäädännön soveltaminen jätetään kokonaan veroviranomaisten harkintavaltaan, jolloin sen vaikutuksia olisi mahdotonta ennakoida. Kuten ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ja Alankomaiden hallitus toteavat, se, onko tietty järjestely ”täysin keinotekoinen”, selvitetään objektiivisten ja tarkistettavissa olevien seikkojen perusteella. [46]

90. Kuten edellä 79 kohdassa todettiin, ratkaisevaa on se, olisiko kyseistä konsernin sisäistä lainaa koskaan otettu, elleivät yhtiöt olisi etuyhteydessä toisiinsa ja elleivät ne pyrkisi saamaan verotuksellista etua. Tällaisen testin mukaisesti tehtävä tarkastelu on riittävän selkeä. Asian kannalta merkityksellisten tosiseikkojen ja olosuhteiden arviointi sisältää sen järjestelyn, jonka osa kyseinen laina on, kokonaisrakenteen ja ilmeisen tarkoituksen tutkimisen. Kuten ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, tältä osin tulevat esille lähinnä seuraavat kysymykset: Jos verotuksellista etua ei olisi ollut, olisiko kyseisellä verovelvollisella ollut intressi luoda kyseessä oleva järjestely? Vaikuttaako järjestelyn rakenne sen ilmoitetun tarkoituksen valossa liiallisen monimutkaiselta, ja sisältyykö siihen etenkin vaiheita, jotka vaikuttavat

44 Ks. mm. tuomio 11.6.2015, Berlington Hungary ym. (C-98/14, EU:C:2015:386, 74, 76 ja 77 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

45 Julkisasiamies Kokottin ratkaisuehdotus SGI (C-311/08, EU:C:2009:545, 70 kohta).

46 Ks. tästä vaatimuksesta tuomio 21.1.2010, SGI (C-311/08, EU:C:2010:26, 71 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

tarpeettomilta (ellei oteta huomioon niiden vaikutusta verovelvollisuuteen)? Näiden kysymysten tarkastelun ei pitäisi olla vaikeaa verotuksen asiantuntijoille ja monikansallisille konserneille, jotka voivat säännellä käyttäytymistään vastaavasti. [47]

91. Pääasian oikeudenkäynnissä ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ja Alankomaiden hallitus selittävät, että vaikka ulkoisen yhteisön hankinnan ja verovelvollisen tätä tarkoitusta varten siihen etuyhteydessä olevalta yhtiöltä ottaman lainan katsotaan yleisesti ”perustuvan pääasiallisesti liiketaloudellisiin näkökohtiin” yhteisöverolain 10a §:n 3 momentin a kohdassa tarkoitetulla tavalla, X:n tekemään F:n hankintaan liittyvää järjestelyä on pidetty ”täysin keinotekoisena” sen monimutkaisen luonteen ja siihen liittyvien (ilmeisen) tarpeettomien vaiheiden vuoksi. Muistutan, että näihin vaiheisiin kuuluivat i) A:n omien varojen ohjaaminen C:lle, ii) näiden varojen muuntaminen myöhemmin X:lle myönnetyksi lainaksi, iii) X:n toteuttama F:n hankinta ja iv) yhden verotusyksikön muodostaminen F:n ja X:n välillä, jotta X:n C:lle maksamat korot voitaisiin vähentää F:n Alankomaissa saamista verotettavista voitoista. [48]

92. Erityisesti se seikka, että X:lle myönnetty laina rahoitettiin A:n ”uudelleenohjaamista” varoista, tahraa prima facie koko järjestelyn. Tästä herää kysymys, oliko kyseinen laina todellakin tarpeen ja miksi juuri X osti F:n eikä A. Komissio väittää, että kontrafaktuaalisessa tilanteessa, jolla on taloudellinen todellisuuspohja, F:n olisi hankkinut A, jolloin tähän hankintaan olisi liittynyt vähemmän vaiheita. Kyseisessä tilanteessa X kuitenkin maksaisi A:lle osinkoja sen ja F:n Alankomaissa saamista voitoista. Tällainen osingonjako ei merkitsisi yhteisöverovelvollisuuden pienenemistä Alankomaissa. Sitä vastoin järjestelyssä, jonka mukaisesti X osti F:n lainalla, jonka C myönsi A:n sille uudelleenohjaamista varoista, koska X vähensi kyseisen lainan korot sen ja F:n Alankomaissa saamista verotettavista voitoista, näiden kahden yhtiön verovelvollisuus kyseisessä jäsenvaltiossa pieneni lähes olemattomiin. [49]

93. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ja Alankomaiden hallitus korostavat, että tällaisessa tilanteessa on verovelvollisen tehtävä perustella uskottavasti järjestelyn eri vaiheiden taustalla olevat taloudelliset ja/tai liiketaloudelliset syyt ja etenkin lainattujen varojen ”uudelleenohjaaminen”. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti verovelvollinen saa tilaisuuden esittää, joutumatta noudattamaan liiallisia hallinnollisia velvoitteita, näyttöä näistä mahdollisista liiketaloudellisista syistä. [50] Lisäksi, jos ottaen huomioon verovelvollisen esittämät selitykset ja näytön veroviranomaiset pitävät järjestelyä edelleen keinotekoisena, verovelvollinen voi riitauttaa näiden viranomaisten ratkaisun tuomioistuimissa. X ei yksinkertaisesti onnistunut esittämään tällaista näyttöä pääasiassa, ja kansalliset tuomioistuimet vahvistivat veroviranomaisten päätöksen.

94. X vastaa tähän, että kysymys siitä, mitä taloudellisia ja/tai liiketaloudellisia syitä voidaan esittää pätevästi tällaisen varojen ”uudelleenohjaamisen” perustelemiseksi, on epäselvä Alankomaiden veroviranomaisten ja tuomioistuinten käytännössä. Tähän mennessä tällaiset selitykset on aina hylätty. Kyseiset viranomaiset ja tuomioistuimet eivät sen mukaan myöskään

[47] Ks. analogisesti ratkaisuehdotukseni Belgian Association of Tax Lawyers ym. (C-623/22, EU:C:2024:189, 93–103 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

[48] Ks. edellä 8–10 kohta.

[49] Ks. edellä 10 kohta.

[50] Ks. mm. tuomio 21.1.2010, SGI (C-311/08, EU:C:2010:26, 71 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

ota tältä osin huomioon näkökohtia, jotka liittyvät kyseisen konsernin rakenteeseen, kuten sitä, että lainanantajayhtiöllä on yleensä (kuten C:llä käsiteltävässä asiassa) keskeinen rooli kyseisen konsernin rahoituksessa. [51]

95. Yhteisöverolain 10a §:n 1 momentin c kohdan kaltaisen veronkierron vastaisen säännön toiminnassa on nähdäkseni aina harmaita alueita. Tämä ei tee kyseisestä säännöstä oikeusvarmuuden periaatteen vastaista. Käsiteltävässä asiassa X:n esille tuomaa kysymystä selvennetään vähitellen Alankomaiden veroviranomaisten ja tuomioistuinten käytännössä. Tyydyn tältä osin huomauttamaan, että arvioidessaan, olisiko järjestelyä pidettävä keinotekoisena vai taloudellisesti perusteltuna, veroviranomaisten ja tuomioistuinten olisi otettava huomioon *kaikki* asiaan liittyvät taloudelliset syyt, rahoitussyyt mukaan lukien. [52] Ei voida sulkea pois, että X:n esittämää syytä voidaan pitää tällaisena. Tämän asian arvioiminen on ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävä.

96. Toiseksi X riitauttaa Alankomaiden riidanalaisten säännösten mukaisen todistustaakan jaon. Se etenkin väittää, että yhteisöverolain 10a §:n 1 momentin c kohdassa otetaan käyttöön väärinkäytöksen yleinen olettama, jolla ylitetään se, mikä on tarpeen tavoitellun päämäärän saavuttamiseksi. [53] Alankomaiden veroviranomaiset voivat kyseisen säännöksen perusteella evätä verovelvolliselta oikeuden vähentää korot, joita se maksaa konsernin sisäisestä lainasta, ilman että niiden tarvitsee esittää edes prima facie näyttöä väärinkäytöksestä, kun taas kyseisellä yhtiöllä on tämän verotuksellisen edun saadakseen kyseisen lain 10a §:n 3 momentin a kohdan nojalla todistustaakka sen osoittamisessa, että laina ja siihen liittyvä oikeustoimi perustuvat pääasiallisesti liiketaloudellisiin näkökohtiin.

97. Olen tästä eri mieltä. On selvää, että jos kansalliset veroviranomaiset pyrkivät epäämään verovelvolliselta verotuksellisen edun väärinkäytön perusteella, niillä on yleisesti ottaen todistustaakka siitä, että verovelvollinen pyrkii saamaan tämän edun ”täysin keinotekoisella järjestelyllä”, kun otetaan huomioon kaikki asian kannalta merkitykselliset seikat ja olosuhteet edellä tarkasteltujen perusteiden valossa. [54] Se ei kuitenkaan tarkoita, etteivät jäsenvaltiot voi ottaa kansallisessa lainsäädännössään käyttöön oikeudellisia olettamia, kunhan ne ovat täsmällisiä ja riittävästi perusteltuja.

98. Käsiteltävässä asiassa yhteisöverolain 10a §:n 1 momentin c kohtaa ja verovelvollisen velvollisuutta perustella, että kyseinen järjestely on aito, sovelletaan lähtökohtaisesti ainoastaan tapauksissa, joissa verovelvollinen on ottanut konsernin sisäisen lainan siihen etuyhteydessä olevalta, sellaiseen toiseen jäsenvaltion sijoittautuneelta yhtiöltä, jossa viimeksi mainitun perimiä

[51] X selittää, että A:n konsernin rakenne huomioon ottaen kyseistä järjestelyä olisi pitänyt pitää taloudellisesti perusteltuna. Konsernin yleinen rahoitus on nimittäin keskitetty C:n, jolla on tähän tarkoitukseen varatut merkittävät henkilöstöresurssit ja varat, kotipaikkaan (ks. edellä 7 kohta). Tästä syystä F:n hankinta toteutettiin C:n myöntämällä lainalla. A siirtää varoja säännöllisesti C:lle yksinkertaisesti siksi, että C tarvitsee pääomaa toteuttaakseen tehtäviään.

[52] Ks. analogisesti veronkiertodirektiivin johdanto-osan 11 perustelukappale.

[53] X viittaa 7.9.2017 annettuun tuomioon Eqiom ja Enka (C-6/16, EU:C:2017:641, 31, 32 ja 36 kohta) ja 20.12.2017 annettuun tuomioon Deister Holding ja Juhler Holding (C-504/16 ja C-613/16, EU:C:2017:1009, 61 ja 62 kohta).

[54] Ks. analogisesti tuomio 26.2.2019, N Luxembourg 1 ym. (C-115/16, C-118/16, C-119/16 ja C-299/16, EU:C:2019:134, 142 kohta).

korkoja ei veroteta tai niitä ei veroteta kohtuullisen verokannan mukaan.[55] Näitä erityisolosuhteita voidaan oikeutetusti pitää osoituksena menettelytavasta, joka voi merkitä veronkiertoa, mikä taas oikeuttaa todistustaakan kääntämisen.[56]

99. Kun kansalliset veroviranomaiset ovat todenneet, että tällainen konsernin sisäinen laina kuuluu kyseisen säännöksen soveltamisalaan ja että se on siten saatettu ottaa veronkiertotarkoituksessa, ei ole kohtuutonta, että nämä viranomaiset vaativat verovelvollista esittämään näyttöä järjestelyn taloudellisesta ja/tai liiketaloudellisesta luonteesta ja epäävät kyseisen lainan korkojen vähentämisen, jos verovelvollinen ei tee näin.[57] Verovelvollisellahan on parhaat edellytykset esittää selityksiä ja näyttöä toteuttamiensa liiketoimien vaikuttimista. Unionin tuomioistuin on sitä paitsi toistuvasti todennut, että ”mikään ei estä kyseessä olevia veroviranomaisia vaatimasta verovelvolliselta sellaista näyttöä, jonka kyseiset viranomaiset katsovat tarpeelliseksi kyseessä olevien verojen – – määräämiseksi konkreettisesti, ja tarvittaessa epäämästä vaadittua [etua], jos tätä näyttöä ei ole esitetty”.[58]

*b) Liiketoimen pitämisestä tällaisena järjestelynä aiheutuvat seuraukset eivät ole kohtuuttomia*

100. Yhteisöverolain 10a §:n 1 momentin c kohdan mukaan silloin, jos konsernin sisäisen lainan todetaan olevan täysin keinotekoinen järjestely (edellisessä alajaksossa tarkasteltujen edellytysten mukaisesti), kyseisen lainan korkoja ei voida vähentää täysimääräisesti määritettäessä lainanottajayhteisön Alankomaissa saamia voittoja.

101. Vaikka ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että tämä on looginen seuraus lainan keinotekoisuuden toteamisesta, se pohtii (etenkin toisessa kysymyksessään), ylitetäänkö vähennysoikeuden epäämisellä kokonaan se, mikä on tarpeen tavoitellun päämäärän saavuttamiseksi, kun otetaan huomioon tuomion Lexel 51 kohta. Mainitussa kohdassa unionin tuomioistuin nimittäin totesi, että siinä tapauksessa, että veroviranomaiset pitävät verovelvollisen siihen etuyhteydessä olevalta yhteisöltä ottamaa lainaa täysin keinotekoisena järjestelynä, ”suhteellisuusperiaate edellyttää, että korkojen vähennysoikeuden epääminen rajoittuu korkojen siihen osaan, joka ylittää sen, mistä olisi sovittu, jos sopimuspuolten välillä ei olisi ollut erityistä suhdetta”.[59]

102. Olen samaa mieltä menettelyyn osallistuneiden hallitusten ja komission kanssa siitä, ettei asia ole näin. Tältä osin olisi myös erotettava edellä 78 ja 79 kohdassa mainitut kaksi tapausta.

[55] Jos korkoja verotetaan kohtuullisen verokannan mukaan toisessa jäsenvaltiossa, yhteisöverolain 10a §:n 3 momentin b kohdassa säädettyä edellytystä sovelletaan, eikä vähennystä voida evätä, kuten tämän ratkaisuehdotuksen B jaksossa kuvattiin.

[56] Ks. analogisesti tuomio 26.2.2019, X (Kolmansiin maihin sijoittautuneet väliyhtiöt) (C-135/17, EU:C:2019:136, 86 kohta). Ks. sitä vastoin tuomio 20.12.2017, Deister Holding ja Juhler Holding (C-504/16 ja C-613/16, EU:C:2017:1009, 65, 67 ja 71 kohta). Unionin lainsäätäjä on selvästikin samaa mieltä. Tältä osin direktiivin 2011/16 liitteeseen IV sisältyy kyseisessä direktiivissä säädettyjä raportointivelvoitteita varten luettelo ”tunnusmerkeistä”, toisin sanoen järjestelyn ominaispiirteestä tai osatekijästä, joka ”viittaa mahdolliseen veronkiertoriskiin” (ks. kyseisen direktiivin 3 artiklan 20 alakohta). Kyseisessä liitteessä olevan osan II C kohdan 1 alakohdan d alakohdassa etenkin säädetään, että järjestely, ”johon liittyy vähennyskelpoisia rajatylittäviä maksuja kahden tai useamman etuyhteydessä olevan yrityksen välillä, jos – – maksu hyötyy etuuskohteluun oikeuttavasta verojärjestelmästä sillä lainkäyttöalueella, jolla vastaanottajan verotuksellinen kotipaikka sijaitsee”, muodostaa tällaisen ”tunnusmerkin”.

[57] Ks. vastaavasti tuomio 21.1.2010, SGI (C-311/08, EU:C:2010:26, 73 kohta) ja tuomio 5.7.2012, SIAT (C-318/10, EU:C:2012:415, 53 kohta).

[58] Ks. mm. tuomio 26.2.2019, N Luxembourg 1 ym. (C-115/16, C-118/16, C-119/16 ja C-299/16, EU:C:2019:134, 141 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

[59] Ks. myös tuomio Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, 83 kohta.

103. Yhtäältä, jos keinotekoisuus johtuu muutoin aidossa konsernin sisäisessä lainassa sovellettavasta epätavallisen korkeasta korosta, suhteellisuusperiaatteen mukainen vastaus on tehdä oikaisu siihen korkomenojen osaan, joka ylittää tavanomaisen markkinakoron. Epäämällä näiden korkojen vähennysoikeus kokonaan ylitettäisiin täysin keinotekoisten järjestelyjen estämistä koskeva päämäärä.

104. Toisaalta, jos lainalle itselleen ei ole taloudellisia ja/tai liiketaloudellisia perusteita eikä sitä olisi koskaan otettu, elleivät kyseiset yhtiöt olisi etuyhteydessä toisiinsa eivätkä ne pyrkisi saamaan verotuksellista etua, on täysin loogista ja oikeasuhteista evätä korkojen vähennysoikeus kokonaan eikä pelkästään osittain. Veroviranomaisten on nimittäin jätettävä tällainen täysin keinotekoinen järjestely huomiotta laskiessaan maksettavaksi tulevaa yhteisöveroa. Ilman lainaa ei ole korkoja, jotka voitaisiin vähentää.

105. Jos veroviranomaiset epäisivät lainan korkojen vähennysoikeuden ainoastaan osittain toisessa tapauksessa, kyseenalaistettaisiin veronkierron vastaisen järjestelmän johdonmukaisuus. Verovelvollinen nimittäin saisi osittain (tai jopa kokonaan) sen verotuksellisen edun, jota se on tavoitellut väärinkäyttöä merkitsevin keinoin, edellä mainitun päämäärän vastaisesti. [60]

## V Ratkaisuehdotus

106. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että unionin tuomioistuin vastaa Hoge Raad der Nederlandenin esittämiin ennakkoratkaisukysymyksiin seuraavasti:

SEUT 49 artiklaa on tulkittava siten, että se ei ole esteenä kansalliselle lainsäädännölle, jonka mukaan verovelvollisen siihen etuyhteydessä olevalta yhteisöltä ottaman lainan korkoja ei voida vähentää määritettäessä verovelvollisen verotettavia voittoja, jos kyseisen lainan ottamisen pääasiallisena vaikuttimena eivät olleet liiketaloudelliset näkökohdat vaan tavoite luoda vähennyskelpoista velkaa, vaikka lainalle sovittu korko ei ylittäisi sitä, josta toisistaan riippumattomat yhtiöt olisivat sopineet. Tässä tilanteessa korkojen vähentäminen on evättävä kokonaisuudessaan.

[60] Unionin tuomioistuin kysyi istunnossa ennakkoratkaisumenettelyyn osallistuneilta tahoilta, eikö veroviranomaisten pitäisi katsoa lainanottajayhtiön lainanantajayhtiölle maksamia korkoja (peitellyksi) voitonjaoksi (ks. tältä osin edellä 92 kohta). Jos ne tekisivät näin, lainanottajayhtiön verorasitus voisi kasvaa merkittävästi paitsi siksi, että verotettavasta voitosta ei voida vähentää maksettujen korkojen määrää, myös siksi, että kun kyseiset korot katsotaan voitonjaoksi, lainanottajayhtiö voi sovellettavista verosäännöistä riippuen joutua maksamaan kyseisen toimen yhteydessä yhtiöveroennakkoa (ks. analogisesti tuomio Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, 38 ja 39 kohta). Vaikuttaa siltä, että kuten komissio istunnossa totesi, tällainen veroviranomaisten menettely olisi oikeasuhteista ja siten unionin oikeuden mukaista. Korkojen asianmukainen kohtelu on kuitenkin asia, josta päättävät kansalliset veroviranomaiset kansallisen lainsäädäntönsä valossa (ks. analogisesti veronkiertodirektiivin 6 artiklan 3 kohta).